Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yerel Kredi	AKTS	Ders (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuar (saat/hafta)
Toplum Çevirmenliği ve Budunyöntembilim	BDE6105	3	7.5	3	0	0

Önkoşullar	Yok

Yarıyıl	Güz, Bahar

Dersin Dili	Türkçe
Dersin Seviyesi	Doktora Seviyesi
Ders Kategorisi	Uzmanlık/Alan Dersleri
Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze

Dersi Sunan Akademik Birim	Batı Dilleri ve Edebiyatı Bölümü
Dersin Koordinatörü	Nilüfer Alimen
Dersi Veren(ler)	Nilüfer Alimen
Asistan(lar)ı	

Dersin Amacı	Bu ders, doktora öğrencilerine toplum çevirmenliği alanında ileri düzeyde kuramsal, etik ve uygulamalı bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır. Ders kapsamında öğrenciler, toplum çevirmenliğinin tıp, hukuk, eğitim ve sosyal hizmet gibi kamu hizmeti alanlarındaki işlevini ele alacak; çevirmenlerin karşılaştığı dilsel, kültürel ve etik zorlukları eleştirel bir perspektifle analiz edeceklerdir. Ayrıca, etnometodolojiden hareketle, çeviri etkileşimlerinin gündelik pratikler içinde nasıl yapılandığı ve toplumsal düzenin çeviri yoluyla nasıl üretildiği tartışılacaktır.
Dersin İçeriği	Toplum çevirmenliğine ilişkin kuramsal çerçeveler, temel kavramlar ve yöntemsel yaklaşımlar. Sağlık, hukuk, eğitim ve sosyal hizmet gibi kamusal alanlarda çevirmenlik uygulamaları. Kurumsal söylemde dilsel aracılık, güç eşitsizlikleri ve çevirmenin konumlanışı. Yüz yüze çeviri etkileşimlerinde kültürel aracılık ve etik karar verme süreçleri. Etnometodolojik yaklaşımlar doğrultusunda çeviri etkileşimlerinde sıralı yapı, dönüşümlü konuşma ve etkileşim düzeninin çözümlenmesi. Mesleki normlar, kurumsal beklentiler ve sosyokültürel dinamikler bağlamında özgün çeviri verilerinin analizi.
Opsiyonel Program Bileşenleri	Yok

Ders Öğrenim Çıktıları

1	Toplum çevirmenliğine ilişkin temel kuramsal yaklaşımları, etik ilkeleri ve uygulama alanlarını açıklar.
2	Kamu hizmeti bağlamlarında çevirmenin rolünü ve karşılaştığı sosyokültürel güç dinamiklerini eleştirel bir şekilde değerlendirir.
3	Çeviri etkileşimlerinde dönüşümlü konuşma (turn-taking) yapılarının analizini yapar ve bu analizleri yorumlar.
4	Kurumsal söylem, müdahale, tarafsızlık ve dayanışma gibi kavramları, özgün vaka örnekleri üzerinden tartışır.
5	Toplum çevirmenliğine yönelik bilimsel bir yaklaşımla araştırma sorusu oluşturur ve uygun bir çözümleme yöntemi geliştirir.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Derse giriş	Ders izlencesi ve öğretim elemanı tanıtımı
2	Toplum çevirmenliğine giriş: tarihçe, kapsam ve araştırma eğilimleri	Alimen, N. (2018). “Toplum Çevirmenliğine Genel Bir Bakış ve Eğitime Yönelik Yöntem Arayışları.” Çeviribilimde Güncel Tartışmalardan Kavramsal Sorgulamalara içinde (s. 249–270). Vargas-Urpi, M. (2012). “State of the Art in Community Interpreting Research: Mapping the Main Research Topics.” Babel, 58(1), 50–72.
3	Mesleki roller, standartlar, etik ilkeler ve çevirmen yeterlilikleri	MYK (2018). Toplum Çevirmeni (Seviye 6) Ulusal Yeterlilik. CHIA (2017). California Standards for Healthcare Interpreters. NCIHC (2021). National Standards of Practice for Interpreters in Health Care. NAJIT (2016). Code of Ethics and Professional Responsibilities.
4	Hukuk ve sağlık alanlarında toplum çevirmenliği	Hale, S. (2005). “The Interpreter’s Role.” In The Discourse of Court Interpreting (pp. 11–34). John Benjamins. Benmaman, V. (1997). “Legal Interpreting by Any Other Name is Still Legal Interpreting.” In The Critical Link (pp. 179–190). John Benjamins. Iacono, K. (2022). “Interpreting in Quality-Centred Medical Tourism in Austria and Germany.” Trans-kom, 15(1), 128–141.
5	Eğitim ve sosyal hizmet bağlamlarında toplum çevirmenliği	Smith, M. B. (2015). “Interpreting in Education.” In The Routledge Handbook of Interpreting (pp. 265–279). Routledge. Tipton, R., & Furmanek, O. (2016). “Social Care Interpreting.” In Dialogue Interpreting (pp. 174–203). Routledge.
6	Kurumsal söylemde çevirmenin konumlanışı ve güç ilişkileri	Wadensjö, C. (1998). Interpreting as Interaction. London: Longman. (seçili bölümler) Mason, I. (2005). “Communicating and Mitigating Power in Interpreted Medical Consultations.” Text & Talk, 25(5–6), 751–768.

7	Sözlü çeviri etkileşimlerinde dönüşümlü konuşma (turn-taking) yapıları	Sacks, H., Schegloff, E. A., & Jefferson, G. (1974). “A Simplest Systematics for the Organization of Turn-Taking.” Language, 50(4), 696–735. Heritage, J. (1984). Garfinkel and Ethnomethodology. Polity Press. (seçili sayfalar)
8	Midterm 1 / Practice or Review	
9	Dönüşümlü konuşmanın analizine yönelik yöntemler	Heritage, J. (1995). “Conversation Analysis: Methodological Aspects.” In Aspects of Oral Communication (pp. 391–418). Mason, I. (2006). “On Mutual Accessibility of Contextual Assumptions.” Journal of Pragmatics, 38(3), 359–373.
10	Kültürel aracılık ve etik karar verme süreçleri	Inghilleri, M. (2003). “Habitus, Field and Discourse.” Target, 15(2), 243–268. Angelelli, C. V. (2004). Medical Interpreting and Cross-Cultural Communication. Cambridge University Press. (seçili bölümler)
11	Tarafsızlık, müdahale ve dayanışma tartışmaları	Tipton, R. (2011). “Relationships of Learning Between Military Personnel and Interpreters.” Interpreter and Translator Trainer, 5(1), 15–40. Baraldi, C., & Gavioli, L. (2012). “Coordination in Interpreter-Mediated Interaction.” Interpreting, 14(2), 235–257.
12	Ara Sınav 2	
13	Mesleki normlar ve kurumsal beklentiler	Pöchhacker, F. (2008). “Interpreting as a Profession.” In The Routledge Companion to Translation Studies (pp. 133–145). Routledge. Valero-Garcés, C. (2005). “Quality in Public Service Interpreting.” Interpreting, 7(2), 187–210.
14	Otantik veri analizi: görüşme dökümleri ve vaka çözümlemeleri	Wadensjö, C. (1998). Interpreting as Interaction. (devam) Davidson, B. (2002). “The Interpreter as Institutional Gatekeeper.” Journal of Sociolinguistics, 6(3), 379–405.
15	Final	Önceki haftaların okuma ve ders notları üzerinden genel tekrar
16	Final	Kaynak kitap

Değerlendirme Sistemi

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		

Laboratuar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği		
Ödev		
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar	2	60
Final	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

AKTS İşyükü Tablosu

Etkinlikler	**Sayı**	**Süresi (Saat)**	**Toplam İşyükü**
Ders Saati	14	3	42
Laboratuar			
Uygulama			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	11	154
Derse Özgü Staj			
Ödev			0
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği			
Projeler			0
Sunum / Seminer			0
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	2	10	20
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	5	5
Toplam İşyükü			221
Toplam İşyükü / 30(s)			7.37
AKTS Kredisi			7.5

Diğer Notlar	Yok